

som den, det var ønskeligt at lægge større Vægt paa, saa er det Timetal, hvormed den historiske tilligemed den geografiske Undervisning skal foretages, ikke mere end 3 ugentlige Timer, og de ere endda ikke engang henlagte til de ældste Klasser, hvor netop den Undervisning i Historie, som vi især maa ønske, den, der skulde føre de Unge til at kjende det Folk og den Tid, hvori de leve og engang skal virke, bedst kunde meddeles; nei, Forøgelsen er lagt hen paa de yngste Klasser. Det være langt fra mig at overse den Betydning, Historien ogsaa der kan have; men det er ganske vist ikke derpaa, at vi kunne ønske at lægge Hovedvægten, og som sagt den hele Timestofølgelse er jo kun meget ringe. Derefter maatte det synes klart, at skulde den Timetavle sælges, vilde Fremskridtene blive meget smaa, om der vilde blive noget. Men der er jo andre Punkter, hvor der har været ført stærke Klager mod den latinske Skole, Klager, som endogsaa idag ere komne frem fra en af selve Forslagets bedste Forsvarere, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (Vilde), nemlig over, at man bygger den hele Sprogundervisning paa Tydsken ligesaa den allerførste Tid, da Barnet træder ind i Skolen. Det er stærke Klager, der have lydt derover, og naar der nu kommer Forslag til os, skulde man dog vel tro, at det maatte blive afhjulpet. Men Forholdet er saaledes, at medens der nu for Tiden anvendes 15 ugentlige Timer paa Tydsk, vilde der for Fremtiden blive anvendt — 21 Timer derpaa, altsaa 6 Timer mere eller 1 Time mere i hver Klasse. Det synes ikke at tyde paa, at Tydsk for Fremtiden skal spille en mindre Rolle; men det gaar jo tværtimod i en Retning, om hvilken man aabenbart maa sige, at er det et Fremskridt, saa gaar det i den modsatte Retning, hvori vi, og jeg tror Flertallet af det danske Folk, ønske, at det skulde gaa. Tydsken har altsaa faaet 21 Timer, medens det danske Modersmaal med Oldnordisk kun har 25 Timer. Det er imidlertid ikke det eneste levende Sprog, som der skulde undervises i; der skulde ogsaa undervises i Fransk, og det i et lige Antal ugentlige Timer, altsaa i 21 Timer. I hver af de to Sprog, Fransk og Tydsk, skulde der

da undervises i 21 ugentlige Timer, medens der til Modersmaalet med Oldnordisk kun var indrømmet 25 Timer. Dertil kommer endnu 6 Timer til Engelsk; men det er jo af mindre Betydning. Hvad Latin og Græsk angaar, er Forholdet det, at medens der nu gives 58 Timer til Latin, skulde der for Fremtiden gives 51, og medens der nu gives 27 Timer til Græsk, skulde det for Fremtiden være 28. Det er altsaa forholdsvis ikke nogen stor Forskjel. Man vil da se, at efter den Plan, der maatte antages at ville fremgaa af Overveelse med de Mænd, der have lagt denne Timetavle, vilde de Timer, der drages bort fra Mathematiken, Naturvidenskaberne og Religion — thi ogsaa i dette Fag har man gjort et stort Skaar — for en stor Del gaa til de nyere og fremmede Sprog. Nu skal jeg paa ingen Maade miskjende den Betydning, de nyere fremmede Sprog have, eller den Dannelse, der gennem dem kan erhverves, og navnlig skal jeg paa ingen Maade miskjende den Betydning, Tydsken har for vort Folk; thi jeg tror, at vi ifølge hele vor Betydning og Stilling ere henviste til væsentlig gennem den tydske Litteratur at komme i Forbindelse med Omverdenen omkring os (Gii Stemme: Nei!). Det er nu min Tro, og i alt Fald er det klart, at en meget stor Del af vore Embedsmænd, Theologerne, maa være henviste dertil, eftersom Tydskland er Reformationens Bugge. Men uagtet jeg altsaa meget vel kan indrømme alt Dette, er det dog vist, at det at forlange, at Alle de, der ville uddanne sig til at blive Embedsmænd omkring i Landet, skulle anvende et saa stort Timetal paa de fremmede døde og levende Sprog i Sammenligning med det Timetal, de skulle anvende paa deres Modersmaal og paa at lære deres hjemlige Forhold at kjende gennem Historien — at det er en i høi Grad ubillig og skadelig Fordring. Det kan maasse gaa lykkelig for enkelte Sprogkender, men det vil være en stor Plage for Mangfoldige og vil forkvakke dem og gjøre dem uskiktede til den Gjerning, som de senere ville blive satte til at udføre omkring i Landet. Jeg var derfor, efterat jeg havde faaet disse Oplysninger, ikke i nogen Tvivl om, at jeg